

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi részére vonatkozó közlemények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek, hirdetések, hirdetés-díjak és reclamatiók küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kegyő utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyitár”-ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Van-e oka a tanítónak hallgatni?

E lapok 5-ik számának első lapján ez is olvasható: „a vidéki indolentia azon általános mérvenél fogva, mellyel a közügyek terén napjainkban találkozunk, nélkülözniük kellett a hivatottak támogatását a részben, hogy tanügyünk életjeleinek hű visszatükrözői lehessünk.”

Ezen vádra nem nekem, hanem valamely nála nál találtabb embernek kellett volna felelnie; miután azonban a feleletre tovább egy hónapnál hiába vártam, elmondom véleményemet arra nézve, vajon a tanítók hallgatása indolentia-e?

Magától értetődik, hogy csak azon tanítókról szólhatok, a kik irni tudnak, tehát a kik már szert tettek akkora műveltségre, a mekkorával az indolentia már nem is igen fér össze.

Szerintem az, hogy azon tanítóval a lapok hasábjain nem találkozunk, onnan van, hogy neki a hírlapi levelezésre nem igen jut ideje, — hogy a hírlapi levelezéssel járó költségek reá nézve foszélyozók, — hogy felekezeti állása nem kedvez az őszinteségnek, — hogy a politikai lap közönségét nem látja érdekeltnek a tanügy iránt, — hogy a nép- és iskolai törvények aléltsága meggyőzte őt arról, hogy nálunk a tanügy még nem tartozik a fontos dolgok közé.

Ezen szegény tanítói karnak megér talán any-

nyit a becsülete, hogy ennek kedvéért a felhozott okok valóságát ki is mutassam.

Azt mondtam, hogy a tanítónak hírlapi levelezésre nem igen akad ideje. A tanító 5 órát dolgozik naponta, vagy ha még hozzá zsidó is, akkor plane hetet is. És ezen 5-7 órát ne úgy méltóztassanak ám tekinteni, mint valamely más hivatalnoknak hivatal szobájában nyújtózva elfütyölt ugyanannyi óráját, hanem mint egyenértékűt az azon időbe belefért por-, gőz- és büznyelésnek, intésnek, dörgálásnak és magyarázásnak, itt a teljes nevelétségre, ott a vásottság, amott a butaság által felvert ingerültségnek, szóval mint munkát, mely az embernek testét, lelkét a kimerültségig megviseli. Az egyformaság enyhítése végett járul aztán a rendes napi foglalkozáshoz egy-egy temetés is, például olyan, mely ami alföldi óriási falvainkban, nem egyszer egy órai talpalásba kerül; másszor meg egy kis temploni szolgálat, mely a lábakon kívül még a tüdőt is igénybe veszi s utóbbit mintegy előkészíti, hogy az iskola levegőjét és munkáját annál könnyebben, illetőleg hasznosabban viselhesse. Végezvéen ekkép már ugy este felé napi fáradaimait, ugyan nem vétkeznék-e az a tanító önmaga és iskolája ellen, ha ilyenkor lelke elvesztett rugékonyságát pihenés által visszazerezni nem törekednék? No de a pihenésnek is van határa. Igaz; de az is igaz, hogy ekkor megint a tanító áll elő azon elutasíthatlan köve-

teléssel, hogy igyekezzék magát tárgyainak, általában a nevelétségi és oktatási dolgoknak színvonalára emelni, ami pedig a mai időben, ha csak a népiszkolai törvényeket ő is csupa frázisoknak nem tekinti, meglehetősen munkával jár. Adjuk ezekhez egyfelől az iskolai irományok javítását, másfelől az általános értékű, tehát a tanítót is megillető olvasmányokat, és befogjuk látni, hogy épen az irni tudó, az értékes tanító, mily keservesen juthat önkéntes munkálathoz. Annak meg, a kinek sok az ideje, ugy sem lenne köszönet a tudósításában.

Azt is mondhatom, hogy a hírlapi levelezéssel járó költségek feszélyezik a tanítót. Az illető miniszeri előterjesztésekből láttuk, hogy hazánkban az átmérőleges tanítói fizetés — 250 frt — egyenlő a fegyencek átmérőleges fizetésével, illetőleg eltartási költségével. A mi vármegyénkben látszólag nem ily gonosz ugyan a dolog, amennyiben itt az átmérőleges tanítói fizetést 500 forintra tehetni; de ha ezen 500 forintot vármegyénk drágaságával viszonyba hozunk, itt is ugyanazon viszonymérőt kapjuk, mint az ország bármely más vidékén. Tessék már most figyelembe venni, hogy a tanító ugyis nagyon lenézett állásának még alább rántása nélkül nem szállhat le a földmivesnek sem ruházkodási, sem étkezési módjára, — hogy neki bizonyos, költséggel járó társadalmi köröktől visszavonulnia lehetetlen, hogy neki az állam és község terheit csak ugy kell viselnie,

TÁRCA.

A cigarette.

(Naplómból)

Sipos Somától.

(Vége.)

Pár ügyetlenül elhebegett bók volt részemről mindössze is az, mit hirtelen mondhaték. Ő azonban zavaromat helyre ütendő leült zongorájához, s kérdé, ha vajjon szeretem-e a zenét?

Mindenesetre igennel válaszolék, különben magam is értvén a zongora játékhoz.

Közvetlen maga mellé ültetett s rá kezdé Strauss egyik keringőjét, melynél tán csakis gondolataim kerenghetek hatalmasabb körökben.

A mint rákezdé, felém fordult (ah, szemei szikrázóbbak, tűzesebbek voltak a legtűzesebb cigarette-nél is,) s így kezdé meg a társalgást:

— Köszönöm figyelmet; a kalandszerű mindig vonzott, de hogy ne untassam sokáig, kezdje meg előadását.

Felbátorító szavaira tudós arccal kivonám zsebemből készletemet, s balkezem mutató- közép- és hüvelyk ujjába szorítván a cigarette lapot, dohányt fekteték belé.

— Nagysád tán tul van már az elemeken, — a dohányt így helyezze a papírra.

— Lám én pedig renjese az ablak könyöklőjére helyezem a papirt, s ugy teszem belé a dohányt.

— Elég rosszul. Most figyeljen ide Nagysád. Jobb keze mutató ujjával ilyen formán illesse egyenletesen papírjába a dohányt, — aztán jobb-

és balkeze ujjával fordítson a papíron, s ha egymásba illenek a lap szélei, vonja végig rajtok nyelvcskéjét, huzogassa meg ujjacskaival, szorítsa össze végét — s kész a cigarette: ime.

— Gyönyörű alakú, mondhatom. De most hogy próbáljam meg? A csendben véletlenül betekint anyám — s könnyen észreveszi a dohányt...

— Hát titokban üzi nagysád a cigarettezést.

— Természetesen.

— Na nem baj. Ha megengedi addig én zongorázom.

— Ah ez valóban pompás! Ön igen találékony S csakugyan felváltam őt székén, — ezalatt az általam előadottakat megkísérté. Pár rossz fogást eltekintve, meglehetősen ügyességgel kezelé a papirt és dohányt; de még egyszer meg kelle mutatnom módját, — ezalatt természetesen ismét helyet cseréltünk.

— Mára ennyi elég a tanulmányból — szolt ő — mire én kászolódni akarék, — ő azonban viszatartott, tehát eltevém készletemet, közönyös dolgokról kezdénk társalgást.

Szívem gyorsan dobogott valahányszor szemeivel találkoztam; de vallomást nem merék kockáztatni. Végre is ajánlám magam, — szíves fel-szólítására megigérvén, miszerint négy nap mulva teendém tiszteletemet.

Lassan teltek az órák, — csakis akkor rohanván, midőn megpillantám őt az ablakon cigarettezni; de ezt is csak lopva tehetém, félvén az anyja általi fölismeréstől.

Végre eljött a várva várt délután, — s én megjelenék nála, — ismét kiváló szívéllyel fo-

gadtatva anyja által is. A társalgóba lépve első kérdésem is haladása iránti tudakozásból állott.

— Oh teljesen elsajátítottam művészetét — szolt — nézze ön... de előbb üljön zongorához... s papirt és dohányt véve elő igen ügyesen előállított egy cigarette-t.

— Gyönyörű! Meglepően szép, mondám.

— Önmagát dícsérheti ön, — mert egyedül önnök köszönhetem ügyességem; de ne gondolja, hogy hálátlan leszek, én megjutalmazom önt... S ekkor merőn reám tekintett. Szép szemei láng-
ra gyújták lelkemet és szívemet... Szenvedélyem egész hatalmával fékezhetlenül felzudult, — megragadám puha kacsóit s mélyen beletekinték szeméibe.

— Nagysád — szoltam — tekintsen reám ugy, mint egy rajongó szerelmesre. Oh mondja — mondja, hogy jutalmam üdvözítő viszonzszerelme lesz...

— Én istenem, ön igen csalódik... Tiz valódi török dohányból készült cigarette, s egy általam eredetileg saját használatomra készített, szépen kihimzett dohánytartó. — Ime itt vannak.

Szavam nem lehetett... Köszönetet mormogtam, s mély hajlongások közt ajánlám magam.

Nem sokára szállásom is oda hagyám. — Az óta sok év merült az örökké valóság tengerébe, — s a hölgyecske tán szíve választottjával duetbe cigarettezik; míg én üres-kongó, nagy szobámban ma is egyedül merengek cigarette-kavargó kék füstjén, elmélázva néha a szépen kivarrt dohányzacskón, s földézve emlékembe azokat a szép, szikrázó, parázs szemeket, melyek engem annyira elragadtak.

mint bárki másnak, hogy fizetéséből itt-ott, például az előrelátóbb ágostaiaknál, gyámoldai célokra rendes levonások történnek, — hogy ő a neki szükséges szak-olvasmányokat semmiféle közönyv-tárból meg nem kaphatván, kénytelen azokat vagy egyenesen megszerezni, vagy ismét csak költség-gel járó tanító-egyleti uton; és, ha mindezeket megfigyelni tettset, tessék megítélni: lehet-e a tanító-nak kedve még az ismét pénzbe kerülő hirlapi levelezéshez is? Pénzbe kerül pedig a hirlapi levelezés ily képen: saját gyermekével a tanító is szeret találkozni, részint azért, mert gyönyörködik benne, részint azért, hogy meggyőződjék róla nem történt-e rajta valamely kellemetlenség. Miután a lapot másképp nem kapja meg, előfizet rá, ami 6 forint. Nem menván a lap magától a házához, a levélhordónak fizet évenként legalább 1 forintot. Küldjön be havonként csak egy levelet, levélbélyegben fizet 12 hónapon keresztül körülbelül egy forintot. E szerint azon nemes törekvés, mely szerint a tanúgynek szolgálni kívánt, avagy azon becsületérés, mely szerint az indolentia vádját magára esni nem engedte, került neki éven át 8 forintjába. Bagatelle! mondják ezeken. Persze, hogy bagatelle, bagatelle annak, a kinek ennyibe estéknként a preferance is belekerül; de súlyos pénz annak, a kinek azt megköpölnia, megdiderenie kell.

(Folytatása következik.)

Országgyűlési tudósítás.

Febr. 24. Napirend az indemnyi törvényjavaslat tárgyalása, és a honvédelvesség szaporításáról szóló törvényjavaslat. Cs a n á d y S. nem fogadja el az indemnyit, mert az bizalmat tételez fel, ő pedig nem bizik a kormányban. — A honvédségi t. javaslatnál P u l s z k y Ágost elfogadja a központi bizottság jelentését. V é c s e y T. előtte szóló és a miniszter-elnök beszédjére reflectálva a kisebbségi véleményt pártolja. Z i c h y Nándor nem lát semmi előnyt a honvédségnek tüzérséggel leendő ellátásában, sőt hátrányosnak találja azt. T i s z a K. Biztosítékot csak egy külön magyar hadseregben lát, míg ez elérhető, kívánja, hogy a honvédség tüzérséggel és műszaki csapatokkal láttassék el. A n d r á s s y miniszter-elnök pártja folytonos tetszése és éljének közt hosszas beszédben rongja le a kisebbségi vélemény terveit. Nem fogadhatja el a különvéleményt sem finansziális sem célirányossági szempontból. Ajánlja javaslatának változatlan elfogadását. Szóltak még H o r n Ede és P o d m a n y i c z k y Frigyes mindketten a kisebbségi javaslat elfogadása mellett.

Febr. 25. T ö r ö k Albert udvarhelyszéki képviselő igazolásának bejelentése heves vitára adott alkalmat, S i m o n y i E. H o d o s s y, G h y c z y, T i s z a K. s többen vettek benne részt. — Az indemnyit végkép megszavazta a ház. Napirend a honvédségi kérdés. N é m e t h A. sok lealázót lát abban, hogy a honvédség kiegészítő része legyen azon hadseregnek, melyet az minden nyílt csatában megfutamtott. E r n u s z t K. Mindkét oldal a hadsereg kifejlesztése és harc-képessége mellett működik, ő helyesebbnek látván a jobboldal által kitűzött módot, ezért egész megnyugvással pártolja a központi bizottság javaslatát. J ó k a i a kisebbségi javaslat mellett szól saját modoru beszédben. K e r k á p o l y nézete szerint a honvédségben a nemzet oly haderőt akart teremteni, mely a közös hadsereget támogassa, és nem olyat, mely önállólag küzdjön az ellenség ellen. Nem helyesli, hogy a közös hadsereg ellen bizalmatlanságot terjesszünk, finansziális tekintetből pedig csaknem kivihetetlen. T i s z a azon nyilatkozatára, hogy az ellenzék a magyar hadsereget akarta tegnap, akarja ma és akarni fogja holnap, azt válaszolja, hogy a törvény meg a közös hadsereget akarja.

Feb. 27. Napirend a honvédségi kérdés. T a n c s i c s Mihály a kisebbségi véleményre szavaz. B o b o r y K. szintén, S i m o n y i E. a min. elnök által

felolvasott cikke megjegyzi, hogy az nem a honvédség, hanem a szerkezet ellen szól, ő is barátja az institutionak de nem ily szerkezettel, — pártolja a kisebbségi véleményt. M a k r a y L. szintén. E b e r Nándor a központi bizottság javaslatát fogadja el. P é c h y T. tüzérséget és műszaki csapatokat kíván, s ha rövid a honvédek ideje, változtatás meg a törvény erész. K l e m e n t i s G. finansziális szempontból nem lehet a tüzérség felállítása gáncsolni, mert a közshadseregbeli tüzérek költsége is a mi zsebünkben kerül ki, s így előnyösebb volna azt a honvédekre költeni. M á t y u s A. nem jó kezében látja a közshadsereg vezényletét, — a kisebbségi javaslat mellett szól. K e g l e v i c h Béla, hogy a közshadsereget a lajthántuliak sem nagyon szeretik azt bebizonyíták a delegációk alatti fukarkodásokkal, ők nem félnek Muszka országtól, megvédi őket a Nagy-Németország a Magyarok osztán védjék magukat, a hogy tudják. S épen ez eshetőség bekövetkezésétől tartván kívánja a honvédséget úgy felszereltetni, mikép a veszedelem idején a hazát megmenthesse. Szeretnők e gyönyörű beszédet, mint meggyőződésünk hü tolmácslóját egész terjedelmében közölni.

Franciaországi események.

A béke alkudozások elég kedvezően folynak Franciaországra nézve, Bismark kezd alább hagyni tulságos követeléseivel Thiers és Favre szintén engedékenyebbek. Bismark 2 milliárd hadi kárpótlást követelt, a francia képviselők egyet ígértek, s Bismark itt is engedett, hajlandónak mutatkozván 750 millió tallért a behajtott pénzbírságok, requisitók s Elszassz és Lotharingen eső államadósság fejében leengedi. A béke megkötése valószínűleg a napokban megfog történni, annál is inkább, mert Bismark oda nyilatkozott, mikép a fegyverszünet további meghosszabbításába semmikép sem fog megengedni, s ha a béke kísérletek meghiusulnának az ellenségeskedés újból kezdetét venné.

Versaillesben a bevonulásról még mindig nem mondanak le, s úgy látszik, hogy ma valószínűbb, mint eddig volt, Vilmos császár betegségéből felgyógyulván mielőtt Berlinbe visszatérne, minden áron Páris akaria látni. E bevonulás ellen a francia békekövetek tiltakoznak, s a következményekért nem vállalnak felelősséget, Páris proclamatióban szólítá fel a nemzetörököt, hogy a bevonulást akadályozzák meg, s csak holt testeiken lép-jék át a porosz hordák tüzhelyeik küszöbét.

Garibaldi febr. 15-én hagyta el a lesújtott Franciaországot. A világ szabadság e legnemesebb bajnoka, ősz fűrtök alatt ifju lelkesedéssel fogott fegyvert vágyának utovábbja, a francia köztársaság oltalmára, s nem volt csata, melyben veszteséget szenvedett rendezetlen ifju hada. S most megtört szívvél a bukott ügy felett, hagyja oda az általa szentnek tartott és tett földet, s remény-nyel várja a pusztult haza felvirágzását.

A vogesi hadseregről az hallatszik, hogy Penoat altengernagy már Garibaldi helyére lépett a hadsereg fölötti parancsnokságot már átvette. Cremer tábornok, ki azelőtt a Bourboni-féle hadsereg egyik hadtestét vezette, Bordeauxba érkezett, hol Leflo hadügyminiszter őt egy, Savoyában alakított hadtest parancsnokságával kínálta meg. Cremer tábornok azonban azt nem fogadta el.

Versaillesból írják a „Daily Telegr.”-nak 23-dikáról: A dél elleni egész hadműveleti vonalon megkezdtek a német csapatok összpontosítását; ha az ellenségeskedések ismét megkezdődnének, Moltke készen van. Másrésről azt jelentik, hogy Franciaország déli részein mindenütt nagy tevékenységet fejtenek ki, csapatokat vonnak össze, hogy a német seregeknek ellentállhassanak; a Bordeaux mellett fekvő ezredek — 100,000 ember — kitűnőleg vannak felszerelve.

Legujabbak.

Versailles, febr. 27. A béketárgyalásoknál Metz kérdése nagy nehézségeket okozott. Thiers

csupán az erődítmények lerombolásába akart beleegyezni; midőn ez visszautasított, Thiers indítványozá, hogy Franciaország megveszi Luxemburgot és átengedi Németországnak Midőn Bismark ezen ajánlatot is visszautasítá Thiers Metzért egy milliárd tallért ajánlott föl. Bismark hajthatlan maradt és kijelenté, hogy Metz átengedése és a Párisba való vonulás a békeelőzmény főbb pontjait kell, hogy képezzék.

Berlin, febr. 27. A város tegnap a császárnak a császárnéhoz intézett azon távsürgönye folytán, a melyben a békepreliminárék elfogadásáról értesít, ünnepélyesen fölzászlótatt, mindenféle nagy az örömjongás.

Berlin, febr. 27. A békepreliminárék aláírása tegnap délutáni 5 és 6 óra közt történt. Elsass és Német-Lotharingia Metzcei német kézre jut, Belfort azonban visszaadatik Franciaországnak. Az öt milliárd frankra rugó hadikárpótlás év letelte alatt fog lefizettetni, a meddig német csapatok francia várakat és területeket megszállva tartandának.

Brüssel, febr. 27. Minthogy a fegyverszünet a mult éjjeli 12 órakor letelt, és a békepreliminárék tegnap történt alájegyzésekor a bordeauxi nemzetgyűlés ratifikációjáig a béke végleges megkötésének függőben kellett hagyatnia, a fegyverszünetnek márc. 6-ig való meghosszabbítása az előzetes békefeltételek aláírásával egyidejűleg elhatározott. A német csapatok Párisba vonulása legközelebb várható; két német hadtest fog itt maradni.

Versailles, febr. 27. A békepreliminárék e hó 24-én alapítottak meg és tegnap irattak alá. Közvetelők a francia kormány kezdeményezésére hagyott.

Bordeaux, febr. 27. A nemzetgyűlés ma d. u. ülést tart. Thiers ma este ide érkezik, s azután éjjeli ülés lesz. — Bordeauxban, és egész déli Franciaországban teljes a nyugalom.

London, febr. 27. A német csapatok Párisba tervezett bevonulása elhalasztott. A „Daily News” szerint csak 40,000 ember vonul be Párisba.

Bordeaux, febr. 26. Párisi hivatalos távirat jelenti, hogy a békeelőzmények aláírtak, miről a hadparancsnokokat értesíteni ajánlja. Thiers holnap érkezik ide. Puyet Quartier állítólag pénzügyminiszterre nevezetik.

Berlin, febr. 27. (Hivatalos.) A császár azt távirja 26-ról a császárnénak: Mély megindulás s legnagyobb hálával Isten kegyelme iránt jelentem neked, hogy a békeelőzmények épen most irattak alá, csak a nemzetgyűlés beleegyezését kell még bevárni.

Levelezés.

Szarvas február 22.

Tisztelt szerkesztő ur! A „Békés” ez évijanuár 12-én megjelent számában a sarvasi eseményekről egy közlemény jelent meg Sipos Soma urtól; s úgy látszik, hogy a tárgyilagosságot, mely az ily események leírásánál főszerepet kell, hogy játszó: nála ennek egész ellenkezője pótolja, t. i. a legkivívőbb személyeskedés.

Mindenekfelett szemetszúr neki az én csizmadiaságom, és pedig azért: mert először az „abderai feju tanácsba törvény bíróvá választattam el, másodsor, mert egy köztisztelti polgárt sértettem meg, harmadsor mert állítólag a generális egyházi gyűlésen (meg presbyterialis) oly indítványt tettem volna, —

„hogy a tanítók a presbyteriumból rekesztesse-nek ki!” Az igazság érdekében felelek tehát a közlő ur által felsoroltakra, s a mi a vádaskodást illeti, azt visszautasítom.

Mindenekelőtt rágalomnak nyilvánítom a közlemény azon passusát, mintha törvénybíróvá lett megválasztatásomat, a legravasabb módokon biztosítottam volna. Ezt közlő ur indokolni s bebizonyítani nem tudja, mert a mily jóakaró irányomban, állítása bebizonyításául okvetlen felsorolta volna a „ravasz módokat!” Ily ráfogást, igen kár volt fölhozni, mert ha jelen volt a bíróválasztási actusnál, elvitázhatlanul tapasztalhatta, miként a „több

törvénybírójelölt" dacára, — a szarvasi nép legnagyobb részének bizalma: az én nevemet hangoztatva választott el jelen hivatalomba.

A mi a köztisztelt polgár megsértését illeti, miután közlő ur, a köztisztelt nevét föl nem hozta, az állítólagos megsértésre csak annyit jegyzek meg: hogy minden oknak okozata van, s bizonyára ha sértés volt, az okot nem én szolgáltatattam rá.

Vége a tanítóknak a presbyteriumból való kizáratásuk iránt tett s félremagyarozott indítványomat illetőleg csak annyit jegyzek meg, hogy közlő ur — ki a gyűlésen jelen sem volt — tökéletesen félre vezetett az által, a ki tollába ily rosz akaratú rágalmat diktált.

Tagadom, hogy indítványom a tanítói kar megsértését még a legtávolabbról is érinteni szándékozott volna. Mert ha közlő ur tudni akarja, hogy indítványom mit tartalmazott, ki kell jelentenem, hogy nem egyebet: mint egy általános democraticus elvet, melynek az élet minden körülményei közt döntő befolyással kellene bírnia, t. i.

„Hogy minden hivatal vagy tisztég, tisztán választás útján töltsék be, vagyis, hogy az egyházban, s különösen a mi democrat szellemű protestans egyházunkban, ne legyenek privilegizált presbyterek, de érdemeik szerint a nép által választottak!“ Nehogy pedig félreértés származzék a fentebb elmondottakból, ki kell jelentenem, hogy részemről, a mi a tanító urakat illeti óhajtanám, vajha mindannyian tagjai lennének — de csak elválasztásuk után, vagyis a fentebbi elv szerint a presbyteriumnak.

Hogy ez indítványom a gyűlésen keresztül ment, s tetteleg így töltettek be a presbyteri hivatalok, annak talán én, de hogy indítványom így félremagyaroztatott, s belőle oly nagy zajt csináltak ép azok, kiknek az ily eszméket pártolniok kellene annak semmiesetre nem én vagyok az oka.

A mi tehát személyemet, mint a tanítók elleniségének föltüntetését illeti, azt egyenesen visszautasítom, s talán dicsekedhetem vele, hogy a névelésnek én vagyok Szarvas polgárai közt egyik leghőbb barátja, s a tanítói karnak, mint a névelés eszközlőinek egyik legnagyobb tisztelője.

Ezek után igen természetes, s tökéletesen helyt áll közlő ur állítása, hogy minden mozdulatom és szavamból az intelligencia elleni gyűlölet rí ki!!

De végre is, közlő ur fentemlített keltű cikkét olvasva, önkéntelenül fölmerül az ily magamféle iparos előtt — ki közlő ur szerint azon osztályhoz tartozik, mely ellen hiába küzdünk, hogy hát tulajdonképen — kinek a példája után kell a művelődés terén indulnunk? az olyan intelligens kritikusként mint ön, ki egész közleményében a legengesztelhetlenebb gyűlölete mellett, a legkiméletlenebb kifejezésekkel iparkodik a nem intelligens osztályhoz tartozókat lealacsonyítani?...

Bizonyára nem ragad el hevem, s nem követem önt azon uton, mely csak fájdalom — s vizálya vezethetne. Megnyugtató öntudatom, hogy eddigi tetteim, bár azokat sokan félremagyarozták s félreértik, mindig a közjó előmozdítására voltak, s lesznek irányozva.

Klenk József iparos.

Ujdonságok.

— Békés-Csongrádmegyék szegényebb községeinek iskolái részére a m. kir. vallás- és közoktatási miniszterium következő tanszerelvényeket ajándékozta felekezeti különbség nélkül: Magyarország fali térképét 28, Magyarország kézi térképét 64, Európa fali térképét 28, fali olvasó táblát 57, terményrajzi ábrát 24, s természettani ábrát 12 példányban. — Ezen tanszerelvényekből jut a Békésmegyében létező községekre: Bánfalva: 1 Magyaror. fali térképe, 3 Magyaror. kézi térképe, 1 Európa fali térképe, 3 fali olvasó-tábla, 1 terményrajzi ábra. Endrőd: 2 Magyaror. fali térképe, 3 Magyaror. kézi térképe, 2 Európa fali térképe, 3 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra. Sz. Andráshely: 2 Magyaror. fali térképe; 3 Magyaror. kézi térképe, 2 Európa fali térképe, 2 fali

olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra. Doboz: 2 Magyaror. kézi térképe, 2 fali olvasó-tábla. K-Ladány: 2 Magyaror. fali térképe, 4 Magyaror. kézi térképe, 2 Európa fali térképe, 4 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra, 1 természettani ábra. Vésztő: 2 Magyaror. fali térképe, 4 Magyaror. kézi térképe, 2 Európa fali térképe, 4 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra, 2 természettani ábra. F-Gyarmat: 2 Magyaror. fali térképe, 4 Magyaror. kézi térképe, 4 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra, 2 természettani ábra. Gyoma: 3 Magyaror. fali térképe, 5 Magyaror. kézi térképe, 3 Európa fali térképe, 5 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra, 2 természettani ábra. Kétegyháza: 2 Magyaror. kézi térképe, 2 fali olvasó-tábla. T-Komlós: 2 Magyaror. fali térképe, 3 Magyaror. kézi térképe, 2 Európa fali térképe, 3 fali olvasó-tábla, 2 terményrajzi ábra, 1 természettani ábra.

+ Hétfőről keddre menő éjjeli hajósok hidja körül tűz ütött ki, a gyorsan érkezett segélykövetkeztében csak egy ház égett le. Tornyosaink ez alkalommal annyira letkiismeretesek voltak, hogy a veszély elmúltja után is jó negyed óráig tartak rettegésben a jelen nem voltak, rémséges harangozásaikkal.

— Szarvasról egy az ottani batyu-bálakról szóló névtelen levelet kaptunk. Elvünk lévén csak is a szerkesztőség előtt magukat megnevező egyénektől közléseket felhasználni, de másrészt a kérdéses levél tartalmánál fogva közönség elé való nem lévén — azt papirkosárba tettük.

— A franciák javára. Endrődről febr. 27-iki kelettel s 25 irttal terhelve, a következő lelkes sorokat vettük: „Az endrődi „katholikus kaszinó“ legbensőbb részvéte kifejezésül, a közelebb lefolyt farsang-idény alatt rendezett két családias estélye tiszta jövedelmének 1/2-ed részét, azaz 25 forintot azon nemes nemzet sebesültjeinek ajánl fel, mely „annyi balszerencse közt“ hazájának és a szabadságnak védelmében „nagy és hív vala“; a mely nemzet még most is legyőzhetlen ha annak minden tagja életét és vagyonát hazájáért föladni kész leendett; a mely dicsőn elesett nemzetet most így üdvözlünk: „Erős akarat, bátor szív, testvéri szeretet — jutalmad ez legyen: betöltéd tisztedet!“ Az endrődi kath. kaszinó megbízásából Balla Mátyás, k. titkár. A midőn a szerkesztőség a fentebbi sorok közzététele által az endrődiek nemes keblű adományának átvételét, szíves üdvözlete és köszönete mellett, elismerné, a küldött összeget egyidejűleg a pesti francia főconsulnak megküldi.

+ Honvédeink a gyakorlatokon s egyéb teendőik végzésénél nagyon ágról szakasztott állapotban jelennek meg. Nadrágjaiknak csak veres színe van meg, mely mellett a legtarkább vegyület tünezik elő, tiz közül egynek nincs oly bakancsa, melyről meglehetne ismerni, hogy tulajdonképen mi akarna lenni. Vagy talán a verssel azt tartják, — hogy akkor csinos a bakancsos mikor a nadrágja rongyos. Bizony ha Andrassy honvédelmi miniszter látná a mi honvédeinket, talán tartózkodott volna felolvasni a „Magyar Ujság“ paszusait. Különbön hiszszük, hogy „majd másképp lesz ezután.“

A békésmegyei gazdasági-egylet csabai falkertjében, mindennemű gyümölcs- és vad csemete olesón kapható. Csabán, 1871. február 27.

Mokry Sámuel
egyl. titkár.

Vegyes hírek.

— Lugoson egy vidéki földműves egyik közelebbi vásáron oly malacot mutogatott, mely az egész vásári közönséget összecsisztította. A malacnak ugyanis nyolc lába volt s egy szeme a homlokán. Az összecsisztult pór nép e csodaszülöttből is mindenféle jövendő jóslatokat okoskodott ki. Sokan azt állították, hogy a jámbor földművesnek a

háza meg van babonázva. A kis malacot Pestre küldik föl.

— Uj találmányok. New-Yorkból, írják, hogy ott bizonyos Antalfy Kristóf, ki 1848-ban honvéd volt, a modern hadviseléshez egészen új, borszasztó hatású öldöklő szereket talált föl, s azt közelebb — bár kissé későn — a francia kormánnyal is közölte. Az öldöklő szerek egyike hasonló az Orsini-bombákhoz, csak hogy puha, homokos talajon is elpattan. A másik öldöklő szer oly apró bombákból áll, melyek léghajókról dobatnak az ellenség közé s irtózatot rombolást visznek végbe. A harmadik neve „páncélos szekér“, melyben nem csak benne ülő katonaság, hanem az azt húzó lovak is védve vannak a golyózápor ellen. E találmányok létezéséről Bárdos Kálmán new-yorki lakos kezeskedik, ki egyik debreceni barátjának írta meg.

— A pénzügyminiszter minden törvényhatóságnak tudomására juttatá, hogy a földadónak egyenkinti kivétele és annak befizetése, illetőleg beszédese nagyon nehezítették az által, hogy számos községben, a földadó alapjában, a birtokos személyére vagy az adó-tárgyra nézve történeti változások nyilvántartása hiányosan vezetettik. Az adófizető közönség érdekében és a földadónak igazságos fölsozthatása céljából fölhívatnak a törvényhatóságok, hogy a birtok nyilvántartásának pontos vezetését tegyék az illető hatósági közegeknek mulaszthatlan kötelességévé.

— Főzőkanál, nem puska vagy pisztoly való az asszony kezébe. Ime a bizonyosság: „Néhány nap előtt Acsádon, (Szabolcsmegyében) egy lakodalom alkalmával beszaladt a helybeli kovácsműhelybe a menyegzőt bámuló tömeg közül egy menyecske, s felkéri a folyvást tüznél dolgozó kovácsmestert, hogy engedné meg szobájából egyik pisztolyát kivinni, s abból a menet tiszteletére lödni. A kovács dologba merülve, fel sem pillantott munkájáról a menyecske, hanem rövid ellenvetések után megengedé pisztolya használatát, megjegyezvén azonban, hogy a pisztoly golyóra van töltve s így az elsüléskor a pisztolyesővet felfelé tartsa, — s azzal tovább folytatta munkáját. A menyecske, ki mindent ígért, szelesen rohant a kovács szobájába, honnan a pisztolyt csakugyan ki is vitte, rövid idő múlva hallatszott a lövés s az ezt nyomban követő iszonyu jajveszék, — mert a menyecske a pisztolyt nem a nyert utasítás szerint felfelé tartva, hanem a tömegnek irányozva síté el, hol a kirepített golyó a nézők egyikének karját, másiknak lábát, a harmadiknak pedig hasát olyformán érte, hogy az rögtön halva rogyott össze. (Gy. P.)

Nagy szerencsétlenségről írnak Komáromból. Egy tizenkét kocsin menő lakodalmi népség Ásványnál át akart menni a Dunán. A folyó közepén, a jégkéreg nem lévén elég erős ekkora teher elbírására, megrepedt s az emberek egytől-egyig mind ott lelték halálukat.

Egy gömöri községben lakodalom lévén, egy polgártárs véletlenül mélyebben tekintett a kancsó fenekére, mintsem azt a közjó szempontjából helyeselni lehetne. Hajnalig rettentő jó kedvvel mulatott s reggel felé haza menvén, nejtől reggelit követelt, melyet azonban nem a házban, hanem az udvaron levő eperfa tetején szándékozott elkölteni. Nagy bajjal fel is mászott a fára, de mire a reggeli elkészült, az ember elveszté az egyensúlyt s lezuhant a földre, hol rögtön halálát lelé.

Hetivásári tudósítás.

Csaba, febr. 25. A feneketlen utak miatt csaknem semmi behozatal sem volt. Hangulat szilárd Buza: 84 fontos 5 frt 25 kr. 85 fontos 5 frt 40—45 kr. 86 fontos 5 frt 60 kr. 87 fontos 5 frt 80 kr. — Kukorica: aradi szeszgyárak számára teljesen egészséges minőségben 2 frt 20—25 kr.-jával keresetetik. Más terményekre nézve pangás. Szalonna: lauyhán 26—27 kr.-jával kelt.

Latzkó.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény. Közhírré tétetik, miszerint gyulai örökgyógyó néhai Knaifel János hagyatéki tömegéhez tartozó 81. sz. takarékpénztári részvény a legutolsó évről utána járó kamataival együtt f. 1871. évi martius 6-án d. e. 10 órakor a gyulai járás főszolgabírói tisztség helyiségén nyilvános árverés útján s készpénz lefizetése mellett eladatni fog. — Miről venni szándékozik ezennel értesítetnek.
Gyulán febr. 24. 1871. 2—3 20)

Kirileszku Gyula
megyei esküdt, mint árverező bíró.

A lelegeansabb
férfi és gyermek dísz- és utazóruhák
Magyarország
3 legnagyobb férfiruhaáraktárában
GRÜNBAUM és WEINER
m. kir. udv. szabók Pesten.

I. Deák-téren az ev. templom átellenében.
II. Hatvani-utca és országút szegletén, a Zrinyi kávéház átellenében.
III. A régi színházterem levő bazárban a Magyar király című szálloda átellenében. 1—3

Megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.
Testhez nem jól álló ruhák kicseréltetnek.

Meghívás.

A békesmegyei takarékpénztár-egyesület részvényes tagjai f. évi martius hó 19-én reggeli 10 órakor Gyulán a takarékpénztári helyiségben tartandó
rendes évi közgyűlésre
ezennel meghivatnak.
A közgyűlés tárgyai lesznek:
1. A m. évi megvizsgált számadások és mérleg alapján az osztalék, mint szintén a jótékony célokra fordítandó összeg mennyiségének meghatározása.
2. Központi pénztárnál 30, békési fiókpenztárnál 10, orosházinál szinte 10 választmányi tag megválasztása.
3. Az igazgató választmányának több rendű javaslatai.

21) 1—3 **Báró Wenckheim László.**

Dús választéku raktár

norinbergi, díszmű, rövidárú és mindennemű lábbeliekből

39. SZ.

OBETKO és ERNYEI

39. SZ.

9)

cég alatt ARADON.

10—10

Lábbeliek.
Közönséges kis számú gyermek-topánok bőr- és szövet 50, 80, 1 frt.
Finom magas gyermektópánok, bőr, bársony és brünell 1 frttól 2 frt 50 kr.ig.
Szegett talppal és réz orral 2 frt 50, 3 frt 50.
Fiu csizmák magyar és lengyel szabás 2.50, 5.50.
Női reggeli cipők, közönséges szövet és bőr 80, 90, 1.70 kr.-ig, sarkas 2, 2.50, 4 frtig.
Közönséges bőr és szövet női topánok 1, 1.50.
Finom női topánok brünellből, magas oldalfűző sarokkal 2.60, elől fűző és ruganyval 2.80, 3.25, 3.50, 4.50 kr.-ig.
Bőr és bársony hasonló arányban.
Szegett talpu erős női bőr topánok 3.80, 4.50.
Férfi topánok finom borjubőr 5, vastagabb talppal 5.50, 6, 6.50.
Báli lack topánok 6.50, 7 frt.
Orosz bagaria vagy fóka bőr viz ellenies topánok 8, 8.50.
Dupla talpu, nadrág alá való csizmák 8 frt.
magasb szárúak 9.50 11 frt.
Bagaria csizmák, térdig érő szárral és vizelleni és háromszoros talppal 12.50, 13.50.

Harisnyák téli és nyári.
Férfi harisnya színes és fehér 25—40 kr.-ig, női 25—50 kr.-ig, gyermek 15—40 kr.-ig.
Téli harisnyák hasonló arányban.
Esernyők pamukból 1.25, 2.25. alpaccából 3—4 frtig, selyem 5—10-ig.
Tavaszkor nagy választék napernyőkből.
Esző köpenyek uraknak 10, 12, 15 frtig.
Férfi ingek színes 1, 1.50, 2 frt.
" " fehér 1.50, 2—3 frt.
Gatyák fonal vászomból, német és magyar szabás 1.40, 1.60, 1.80 kr.-ig.
Férfi gallérok 6 db. 90 kr, 1, 1.40 kr.
Férfi kézelők 6 pár 2.20 kr.
Prágai glacé bálí keztük 75 kr, két gombbal 90 kr. 1 f.
Szarvasbőr keztük 90 kr, 1 f., 1.50 kr, 2 frt.
Katonai keztük 70 kr, 80 kr, 90 kr. 1 f.
Női fehérneműek, kézelők és gallérok.
Férfi nyakkendők, csokrok és chavelok.
Férfi posztó-kalapok 2.50 kr, 3 ft, 3.50 kr.
Utazó sapkák gyermekeknek 1 ft, 1.20. Uraknak 1.50 kr, 2 ft, 2.50 kr. Persian sapkák.
Pénzügyőri sapkák 1. 80.kr.

Cotilion tánc-jelvények.
Börtárgyak, u. m. albumok, mindennemű tárcák, utazó- és kézi táskák, bőröndök.
Asztali kések, alpacca és alpacca ezüst kanalak jótállás mellett.
Legujabb fából szövött ablakredők.
Ablak elzárók: minden léghuzamos ablak és ajtó feletti ártalmas az egészségre, ezen csékélység által, melynek rófe 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ kr, minden veszély el távolítható, különösen hivataloknál célszerű.
Legfinomabb bőrpuhító külföldi fénymáz (Wichs). 1 doboz 5, 10, 20 kr, 1 font 35 kr.
Illatszerek u. m. szappanok és mindennemű arc-szépítő; valódi kölni viz.
Tajték szopókák és pipák, mindennemű dohányzó szerek.
Legujabb kávé főzőgépek, örlők és perkelők.
Gyermekjátékok.
Szabadkézi olajfestmények széles keretben 10—50 frtig.
Finom ékszerék, melltük, fülbevalók és nyakékek, talmi-arany, bronce és kőszémből.

👉 Posta utjáni rendelések a leggyorsabban teljesítetnek. 👈

PRAGER LIPÓT

Pest, váci ut 8. sz.

ajánl legjutányosabban: pesti gőzmalom lisztet, amerikai, kelet-indiai és olaszországi rizst, különféle kávét, borsot, fahéjt, legfinomabb tábla- és bogyó gépolajat, angol sodát, cukorfélét, rhum és liköröket, és különféle itt nem nevezett gyarmatárúkat biztosításával a legkészségesebb szolgálatnak. 5—10

A gyulai uradalom részéről közhírré tétetik, hogy itt helyben Gyulán

👉 néhány száz köből, tökéletes, tiszta tavaszi buza

van eladó. Venni szándékozik az uradalmi tisztséghez forduljanak. 19) 2—3

Egy igen jó zongorát,
egy kivágott oldalú új stayer kocsit,
két lóra való új szerszámot, különféle házi butorokat s ingóságokat elköltözés végett szabad kézből jutányos áron elad Gyulán

23) 1—4

Wallfisch Bernát.